

Francesc Pérez i Moragon

El Consell de Cultura o «Les liaisons dangereuses»

¿Com ho deia aquell personatge de *Mort de dama*, la novel·la de Llorenç Villalonga? Era, si fa no fa, així: «aquesta gent, no dic que no puguem entrar al cel, però al Cercle Mallorquí...» I el Cercle Mallorquí era el casino més selecte de Ciutat de Mallorca.

Jo no diré que el Consell de Cultura que l'altre dia aprovaren les Corts valencianes siga tan selecte con l'esvanit casino que Villalonga posava per damunt del cel. Ja es veu que no, que allà, al consell, entra tot i pel broc gros. No han filat molt prim, els senyors diputats, a l'hora de fer la selecció de tan insigne institució i, ja fet el desastre, l'observador no sap si riure o plorar.

¿En quina desagradable companyia es troben ara els admirats Alfaro, Llobregat, Valdés, Guarner, Gil-Albert i altres que per la seua saviesa en un o altre àmbit de la cultura tenien ben merescut formar part de l'organisme! Ja se sap que el Consell de Cultura no és ni el cel ni el Cercle Mallorquí, però caldria haver posat a la porta, ni que fos per higiene mental, allò de «reservat el dret d'admissió». No s'ha fet i uns i altres haurem de pagar-ne ara les conseqüències. Comencem a pagar-les. L'altre dia, l'il·lustre Penarroja ja pontificava des d'un diari sobre «la llengua valenciana, amb una gènesi pròpia i diferenciada» de la catalana. ¿Que no saben vostès qui és l'il·lustre Penarroja? ¿Com que no? És raríssim que no ho sàpien, un home tan eminent i tan «sabut». L'il·lustre Penarroja és un professor d'institut que a la guia telefònica es fa posar «catedràtic». Amb això, em sembla, ja està definit el personatge.

Però l'il·lustre Penarroja és un més, entre tants savis nous de trinca catapultats per la dreta a la fama dubtosa del Consell de Cultura que, si no és el cel ni el Cercle Mallorquí, no deixa de ser una petita bicoca, com ja anirem veient a mesura que funcione.

El que resulta difícil d'explicar és que persones que es troben a quilòmetres de distància intel·lectual d'aquests saviassos hagen acceptat anar en la mateixa proces-

só. Una cosa és la política, que, com va dir no sé qui, «fa estranys companys de llit»; una altra cosa hauria de ser la cultura, on, determinades *partouzes*, caldria evitar-les. Si no per moral, per higiene, ja que les males companyies, *les liaisons dangereuses*, no solen tenir bons resultats.

Davant de la llista aprovada tinc la impressió que caldria desfer el camí i tornar a començar. Val més tardar a tenir un bon consell que no suportar una barreja com aquesta uns anys. ¿I quina seria la millor manera de recomençar? Alguns dels elegits podrien dir: «senyors diputats, moltes gràcies per haver-nos elegit, ens commou la deferència, però hauran de comprendre que un Consell així no pot anar ni amb rodes. Si volem un organisme eficaç, cal que hi haja igualtat de mèrits i un acord bàsic entre els integrants, sobre una sèrie d'aspectes de la cultura, acord que ara com ara, amb aquesta mescla, no es dona». És a dir, haurien de dimitir, exercici a l'abast de qualsevol i que molt sovint contribueix a netejar el panorama.

D'ací a uns dies farà quatre anys que va morir el professor Sanchis Guarner. No crec que siga exagerat suposar que, si hagués viscut, hauria estat inevitablement exclòs d'aquest Consell. Per a evitar «problemes», clar és, per a estalviar-se conflictes, fins i tot pel seu bé. No em sembla arriscat imaginar que aquesta exclusió s'hauria produït en pro del consens i de la *conllevancia* amb els Campillos, Casp, González Lizondo, Ramón Izquierdo i altres campions de la democràcia. Sanchis Guarner, que durant la seua llarga estada a Mallorca hauria pogut perfectament ser soci del Cercle i que, si hi ha cel, deu tenir-hi un lloc ben confortable, em sembla que no podria estar al Consell de Cultura.

No diré que hauria estat una llàstima. Diré, això sí, el que afirmen al meu poble: «com menys *bultos*, més claror». I perquè hi haja claredat convindria que en aquest desgraciat Consell quedassen només les brillants lluminàries de la ciència blavera. Ells i els que ni saben ni volen saber què està passant en aquest país.